

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Német-Bucsi Attila úr részére

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Dr. Kiss Viktória részére

Kutatási jelentés

a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály illetékességi területén található indikációk 2015. évi kutatásáról

valamint

Bejelentés 2 db jelentéktelen méretű barlangról

A kutatást engedélyező határozat száma: 14517-7/2014
--

Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület

Tisztelt Cím!

Az engedélyben foglalt indikációk közül összesen 3 helyen (A Hadi-úti-barlangnál és a Hideg-lyuk mellett két helyen) végeztünk érdemi bontást, és további két helyen (Fekete-kői berogyás és Disznós-árki-barlang tettünk megfigyeléseket.

A **Hadi-úti-barlangon** és **Meleg-lyuk-barlangon** kívül **további két új barlangot** is találtunk, melyek azonban csupán a túlságosan megengedő definíció hibájából minősülnek barlangnak, illetve az egyik esetben nem zárható ki, hogy már szerepel nyilvántartásban.

A **Hadi-úti-barlangról** részletesen írtunk a 2015 márciusi bejelentésben, 13m mély, 33 méter hosszú, és egy nyáron kifelé huzatóló álteknikus labirintus. Időközben megtaláltuk a Vulkánszpeleológiai Kollektíva térképén az "eredeti" hadiúti barlangot, amelyet máshová jelölnek, tehát ezzel a barlanggal mi nem azt találtuk meg, hanem egy másikat, egy újat. A barlang bejárata az útszéli árokban nyílik, félő,

hogy egyszer a tereprendezés áldozatául fog esni, például az árok karbantartása során betemetik.

A **Hideg-lyuk** felett kb. 80 m szinittel talált Meleg-lyuk-barlangot 2015 januárban jelentettük be, később kutatási engedélyt is kaptunk rá, amelyből kifolyólag külön jelentést is írunk róla, ezért itt nem részletezzük.

A Hideg-lyuk-barlang közvetlen közelében (tőle 10 illetve 50 méterre Dobogókő irányába) két helyen is próbabontást végeztünk. A távolabbi helyszínen enyhe huzat volt, és két nagy kőszikla között süppedés volt megfigyelhető, ezt bontottuk meg, eredménytelenül. A közelebbi helyszínen a Hideg-lyuk-barlangot is tartalmazó szikla egy másik repedése nyílt meg, amelybe kb. **5 méter hosszban be lehetett hatolni**, tehát ha szigorúan vesszük, akkor barlangnak lehet tekinteni. Innen erőteljes huzat érezhető, szintén nyáron kifelé. A végpont veszélyes és a feladat nem egyértelmű, kutatását nem tervezzük.

A képen a Hideg-lyuktól 10 méterrel Dobogókő felé talált kis barlangocska belseje - amit saját hatáskörünkben "H2" névvel illettünk. Egy hasadék, amelyben oldalvást kényelmesen el lehet férni.

Szenthe István a Hideg-lyuk-barlangot magába foglaló szikla meredek, Duna felé néző oldalában észrevett egy **falenyomat-üreg**et, amelyről nem tudjuk, hogy benne van-e a nyilvántartásban, ha nincs, akkor ezennel azt is bejelentjük. További feltáró kutatás szempontjából nincs jelentősége. Ez az üreg látható a lenti két fotón

A bal oldali képen jól látható a sziklafalban húzódó vonal, amely (Szenthe szerint) a korábbi és a frissebb hamuszórás közötti határvonal, ennek síkjában húzódik a falenyomat-üreg is.

Ezen kívül bontást nem, de szén-dioxid mérést végeztünk a **Disznós-árki-barlang** alatti, alsó bejáratként huzatoló indikációknál, itt egyébként Szenthe szerint 900 ppm feletti, tehát barlangi levegőtől elvárható koncentrációjú széndioxid volt mérhető. Megjegyzem, a Disznós-árki barlang környékén a 2008-ban még meglévő csodálatos fenyves helyén egy katasztrófa sújtotta terület fogadott minket, a fenyőfák azóta nagyrészt kiszáradtak, majd ki is vágták őket, a megmaradt lombos fákat a

jégtörés kidöntötte, a helyükön pedig felnőtt az embermagasságú szeder és csalán, úgy hogy lépni alig lehetett. A jól ismert indikációk megtalálása is kisebb fejtörést okozott (de sikerült)

Télen, egy erősen fagyos időben, amikor friss hó hullott, felkerestük a **Fekete-kői-berogyást**, hogy esetleges kiolvadást keressünk benne. Sajnos semmi ilyesmit nem tapasztaltunk.

Kelt: 2016. 02. 11

Tisztelettel:

Slíz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület.

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Ferenczy Gergely úr részére

BAZ Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Dobainé Muránszky Ágnes részére

Kutatási jelentés

a Kismogyorós-víznyelőbarlang 2015. évi kutatásáról

A kutatást engedélyező határozat száma: 1360-8/2015
Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület
Kutatásvezető: Sűrű Péter

Tisztelt Cím!

A **Kismogyorós-víznyelőbe** 2015-ben sajnos egyetlen alkalommal sem jutottunk el. Amennyiben más jelentkező akadna a barlang kutatására, úgy nem ellenezzük számára az engedély kiadását. Ugyanakkor, ha egy esetleges más csapat által végzendő feltáró kutatás érdekét ez nem sérti, akkor szeretnénk az engedélyt megtartani annak 2017 decemberi lejártáig, egyesületünk létszáma ugyanis növekvőben van, így amennyiben 2016 nyarán egy tartósan száraz időszak következne be (amely nyaranta általában bekövetkezik), akkor tennénk egy utolsó kísérletet az alsó szifon átásására, amelyből viharos erejű huzat jön.

Kelt: 2016. 02. 10

Tisztelettel:

Sliz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Német-Bucsi Attila úr részére

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Dr. Kiss Viktória részére

Kutatási jelentés

a Hideg-lyuk barlang (4900-15 kat. szám, Dobogókőtől É-ra)

2015. évi kutatásáról

A kutatást engedélyező határozat száma: 2149-4/2015
Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület
Kutatásvezető: Dolgos Miklós

Tisztelt Cím!

A **Hideg-lyuk-barlang** bejáratában szintcsökkentést hajtottunk végre a kényelmes hozzáférés érdekében, a barlang két bejárata közül az alsó, lapos bejárat a humusz eltávolítása árán négykézlábas méretűvé vált.

Bentebb balra is bontottunk a huzatot adó törmelékben, itt egy omladékhalmazba jutottunk, amely felfelé nem akart fogyni, a közeli felszínre (pár m-en belül) való tekintettel a bontást itt beszüntettük. Innen került elő a kövek közül egy vasfűrészszel elvágott tekintélyes csont, vélhetően egy combcsont feje. Arra gyanakszunk, hogy a csontot, amikor még friss volt és nyomokban húst tartalmazott, valaki elhajthatta, és egy róka vihette be az omladék közé.

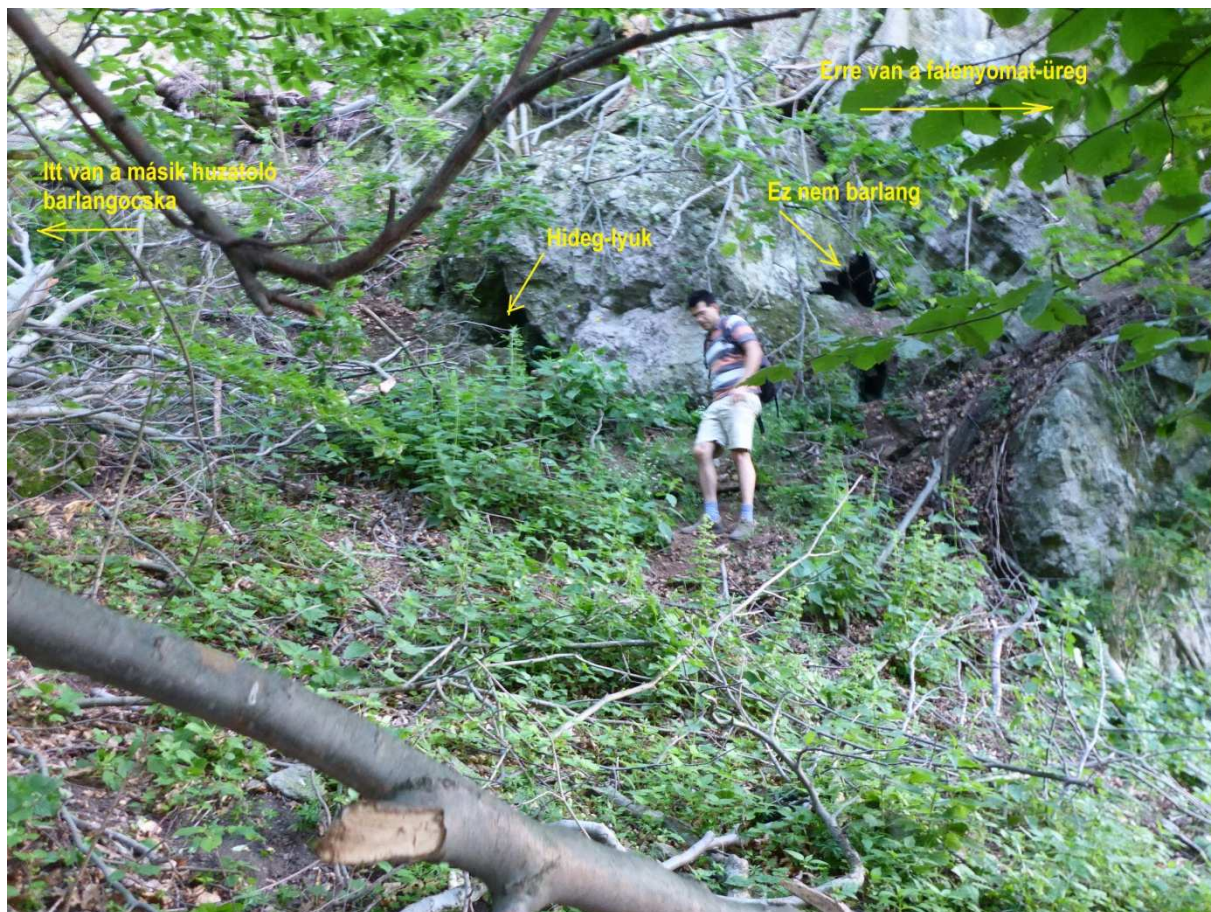
A kibontott alsó bejárat. Az embertől balra jól látható a kőzeten az eredeti talajsztint.

A bontást ezután a barlangból lefelé folytattuk, itt jól látható hasadék adta a huzatot, amelynek a falai állatok mászkálása által ki voltak koptatva és zsírozva. A hasadék tágítása előtt azonban a fülke (a barlang lényegében egyetlen fülke) aljzatát még tovább kívántuk mélyíteni, itt ugyanis humuszos törmelék található, amelynek eltávolítása nem igényel semmilyen műszaki

beavatkozást.

Ez ugyan nem denevérkijelölés, de hasonló útmutató lehet: állatok közlekedése által lecsiszolt és bezsírozott kőzetfelszín.

Tájkép csata után - így néz ki a Hideg-lyuk környéke a 2014 december 2-i apokaliptikus jégtörés utáni első nyáron.

Időközben Szenthe István megmérte a huzat széndioxid-tartalmát, és az derült ki (a pontos érték már nem emlékszem), hogy a felszíni értéknél alig magasabb (talán kétszerese, azaz 600 ppm körül), azaz nem éri el egy tisztességes barlangi huzatét. Emiatt a kutatást a továbbiakban nem is erőltettük.

Ugyanakkor az megállapítást nyert, hogy gyakorlatilag a környék minden repedéséből ömlik kifelé nyáron a hideg levegő, ennek köszönhetően találtunk is a Hideg-lyuktól 10 méterrel Dobogókő felé egy másik kis barlangocskát, amely tkp. egy hasadék, kb. 5-6m hosszú, és szintén erősen huzatol. Valamint Szenthe István talált a Hideg-lyukat is tartalmazó sziklafal Duna felé néző párkányánál egy falenyomat-üreget, ami szintén barlangnak minősül, de nem huzatol. Ezek az objektumok azonban - akárcsak a Hideg-lyuk - csupán a definíció hibájából minősülnek barlangnak, a józan ész alapján nem lehet őket barlangnak nevezni. Ezekről a Hideg-lyuk-környéki felszíni indikációkra vonatkozó kutatási jelentésben is megemlékezünk (fotóval).

Kelt: 2016. 02. 10

Tisztelettel:

Slíz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Német-Bucsi Attila úr részére

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Dr. Kiss Viktória részére

Kutatási jelentés

a Meleg-lyuk barlang (4900-36 kat. szám, Dobogókőtől É-ra)

2015. évi kutatásáról

A kutatást engedélyező határozat száma: 2149-4/2015

Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület

Kutatásvezető: Dolgos Miklós

Tisztelt Cím!

A **Meleg-lyuk-barlang** mélypontján próbálkoztunk a huzatot követve továbbjutni, de csak annyi járat tárult fel, amennyit kiástunk. Kb. 2 m mélyülést sikerült elérni, a hasadék alját képező beszorult kőtömbök alá jutottunk vissza, a további bontás veszélyes és kevés reménnyel kecsegtet, hacsak nem termelünk ki mindent a felszínre. Ehhez szükség lenne a bejárat kitégítésére. Én overallban nem férek át. Mindezen beavatkozásokra még nem került sor, és nem is tudjuk megmondani, hogy mikor fog.

A bejárat (fotó: Domahidy Farkas)

A bejárat messzebről

A barlang végpontján

Szintén nem sikerült megoldani azt a kérdést, hogy honnan érkezik a telente érezhető erős, kifelé húzó huzat. Ez pedig kulcskérdés, mert ha egy távoli indikációból (akár a Hideg-lyukból), akkor van értelme a fenti munkálatok erőltetésének. Ezt akár egy radon- vagy széndioxid-mérés is segíthetne eldönteni, ehhez szükségesek műszereink azonban egyelőre még nincsenek.

Rejtélyes kultikus műalkotás a barlang közelében lévő dombtetőn - rendeltetését nem tudtuk megfejteni.

A képen látható az az áltekonikus árok, amely Dobogókő északi oldalában csapásirányba fut végig (a képen jobbra lenne a Rezső-kilátó sziklafala), és amelynek egyik lentebbi, párhuzamosan haladó, de jóval keskenyebb "kistestvére" rejtli a Meleg-lyukat.

Kelt: 2016. 02. 10

Tisztelettel:

A handwritten signature in purple ink, appearing to read 'Sliz György'.

Sliz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Német-Bucsi Attila úr részére
Pest Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Galamb István úr részére

Kutatási jelentés a Bölcső-hegyi-barlang 2015. évi kutatásáról

A kutatást engedélyező határozat száma: PE/KTF/12308-6/2015,

Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület

Kutatásvezető: Dolgos Miklós

Tisztelt Cím!

A **Bölcső-hegyi-barlangra** Szenthe István hívta fel a figyelmünket. 2015 január környékén kerestük fel a helyet, és azt tapasztaltuk, hogy az aknából érezhetően áramlik fel a meleg levegő, sőt halvány gőzölgés is megfigyelhető volt. A huzat forrását bent a barlangban is megtaláltuk. (A huzatról Szenthe István nem tett említést).

Huzatvizsgálat egy takarófóliával.

Határoztunk a bontásról, megszereztük a kutatási engedélyt is. Már csak az olyan technikai részletek voltak hátra, mint hogy miként fogunk sok köbméternyi kitöltést tizen-méteres mélységből a felszínre juttatni. Az ugyanis már a legelején látszott, hogy eleinte mindenképpen a kb. 2 m² keresztmetszetű aknatalp teljes szelvényű kibontására van szükség. Erre a célra egy kötélpályát építettünk, amelynek lényege az volt, hogy a törmeléket egy 120 literes műanyagbordóban egy kötel segítségével gépesítve húztuk fel, majd a felhúzott teli hordó egy visszafutásgátlónak köszönhetően az akna felett kifeszített drótkötélen lógva egy csigával magától elgurult a depóig. Így a törmeléket nem emberi erővel kellett kihúzni,

csupán a hordó megrakása és kiürítése jelentett némi testedzést. Ennek köszönhetően sikerült mindjárt az első három napos kiszállás során 100 hordó, azaz bruttó 12 m³ törmeléket kijuttatni. (Ezt a drótkötélünket a bontás befejezése után ősszel ellopták.)

5m mélyítés után - amikor az egykoron a terembe lejtő aknatalp már a terem talpszintjénél méterekkel mélyebben volt - kezdtek kisebb szabad hasadék-fülkék megnyílni, de mindegyik csak arra volt jó, hogy utána még mélyebbről és még cikkcakkosabban kelljen folytatni a bontást. Ezután már csak a lemélyített aknatalpra, illetve a két méterrel feljebb lévő oldalterembe termeltünk ki, a törmelék kiszállítását és átvizsgálását későbbre halasztottuk (ami azóta megtörtént, a teremben már nincs depó).

Egy újabb, éppencsak járható hasadék megnyílását követően ugyanis látszott, hogy a bejutásért már csak 3 métert kell ferdén lefelé ásni, a bedobott kő már kb. 10 méternyi gurult lefelé, és a visszhang alapján ott kb. egy méter széles hasadékra számítottunk. Először az omlásveszélyt hártottuk el az aknatalpon álló, alábontott kritikus kő alá keresztbe szálkótól szálkóig beékelt fagerendákkal, majd folytattuk a bontást.

Az utolsó kövek belökése után egy a legszélesebb helyen kb. méter széles hasadékba láttunk be, ahol egy omladékrézszűn sétálhattunk le, amelyet a beszorult kövek 2 méteres lépcsőkkel tagoltak.

Az átbújót a jövőben érdemes lenne tisztességesen (legalább négykézlábos méretre) kitágítani, mert jelen formájában kényelmetlen, és a felszínről behulló vagy a kibontott szakasról esetleg beomló anyag itt fog megállni, és idővel újra elzárhatja.

A kényelmes, helyenként akár 4 m magas folyosó a második "óriáslépcső" után elfordult, majd hasadékká keskenyedett. Itt lefelé is lehetett mászni pár métert, de előre a hasadék felett átmászva újra egy fenéken sétálhattunk, itt a lábunk puha, barnás, szemcsés anyagba süppedt. Ez denevérguanó lehet, de rejtély, hogy miért barna, és miért nem fekete színű.

Előrefelé törmelék állta az utunkat (később (télien) kiderült, hogy ebből jön a huzat), de itt ismét lemászhattunk lefelé. Pár méter mélyen egy agyagos aljzat jelentette az utunk végállomását, illetve tovább előre egy szálköszűkület (amely szintén huzatol)

Denevérguanóhoz kapcsolódó fehér kiválás, barna színű guanó, valamint gyenge tufa-kavicsok.

A bontás során - mivel a kitermelt anyagot tüzetesen átvizsgáltuk - előkerültek különféle leletek, amelyek azonban behullott jellegűek voltak, tehát nem volt megfigyelhető semmiféle egységes kultúrréteg. Eleinte csak újkori dolgok és szögek kerültek elő (a szögek végigkísérték a bontást, több kg-nyi volt), később ólom pisztolygolyók, a leglátványosabb egy török motívumokkal díszített, teljesen ép cseréppipa volt, kb. 5m mélységből. Cserépedénydarabok elvétele kerültek elő, de ezek koptatottak voltak, a régészek szerint kelta korabeliek.

Egyébként cserepeket kis körülnézéssel a felszínen is lehetett találni, szabad szemmel... Egy őrlőkö is felbukkant, majd pedig már majdnem az új részből, kb. 8 méterrel a bontás kezdeti szintje alatt egy kovácsolt véső fordult ki a sárból. Lefelé haladva a kitöltés egyre több faszéndarabkát is tartalmazott. A leletekről bejelentést tettünk, a Ferenczy Múzeum (Szentendre) régészei ki is szálltak a helyszínre, és át is adtuk őket nekik. Fontos megjegyezni, hogy a leletek jelenléte nem jelenti azt, hogy a barlang a leletek odakerülése pillanatában az adott mélységig járható volt, ugyanis a kitöltés az aláhajló fal tövében légrékes omladék volt, amelynek hézagaiban akár métereket potyoghattak befelé a kisebb tárgyak, így a megtalálási mélységük sem feltétlenül jelzi az odakerülési sorrendet. Az új részben már nem voltak megfigyelhetők leletek.

A felfedezéssel fény derült a barlang eredetére is, hiszen immár egyértelműen látszik, hogy egy nagy vetődés történt, és az így kinyílt hasadék egy ponton felharapózott a felszínig, itt alakult ki a bejárat, amelyből kifolyólag a bemosódó és a falakról leváló törmelék egy kúpot alkotva kitöltötte maga alatt a hasadékot, de a bejáratától távolodva a törmelékkúpon kívüli légtér kizáródott. Ebbe sikerült egyik irányba bejutni, de meggyőződésem, hogy a hasadékban a másik irányba bontva ott is megtalálható lenne a folytatás. Keresztjáratot egyelőre nem találtunk, tehát a barlang teljes egészében egyetlen vetődésben található. Kizárható tehát a mesterséges üreg felszakadásával való keletkezés, bár a bent talált tárgyi emlékek alapján felmerülhet a természetes eredetű barlang egykori használata emberi tevékenységhez.

Bár a barlang látogatása nem engedélyköteles, a kitágított bejárat és az utána következő akna életvédelmi szempontból is indokolná a lezárást, valamint az esetlegesen még lent található leletek (az aljzat nagy része még érintetlen, csak az egyik sarokból termeltük ki a kitöltést) védelme is indokolná ezt, azonban a szemle során nem tudtuk ennek szükségességéről az illetékeseket meggyőzni. A bejárat jelenleg egy piros-fehér szalaggal van körbekerítve, és vegyes vastagságú rönkfák ráhelyezésével lefedve, ennek megbontása azonban semmilyen szerszámot nem igényel. A jövőben elkészítjük a barlang köré tervezett fa korlátot is.

Továbbá indokolt lenne legalább a bejárat hasadék két nem-szálkő oldalán a földrézsű megtámasztása kövekből rakott, betonkötésű támfalakkal, ezek kivitelezése azonban - ha önerőből kell elvégeznünk - hátrasorolódik a fontosabb feladatok mögé.

Itt látható a feltárásról készített videónk: https://youtu.be/IP-dx_plk88

Itt pedig a róla írott cikk a honlapunkon: <http://foldalatt.hu/melyik-magyarorszag-legmelyebb-nemkarsztos-barlangja/3234/>

Kelt: 2016. 02. 11

Tisztelettel:

Slíz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Német-Bucsi Attila úr részére
Pest Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Galamb István úr részére

Kutatási jelentés a Szent Özséb barlang 2015. évi kutatásáról

A kutatást engedélyező határozat száma: 11950-7/2012,
A kutatásvezető személyét módosító határozat száma: PE/KTF/11551-5/2015
Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület
Kutatásvezető: a módosításig Sűrű Péter, a módosítás után Dolgos Miklós

Tisztelt Cím!

A **Szent Özséb-barlangban** a 2015. évben jelentős, érdemi bontást nem végeztünk, mivel az energiáink nagy részét más barlangok kötötték le (nyár elejétől Dinó-rejtek és Bölcső-hegyi), továbbá jelentős időt tett ki (csak 2015-ben 3 napot) a barlanghoz vezető úton 2014 decemberben keletkezett jégkár elhárítása, az út szabadabbá tétele. Valamint tavasszal a kutatásvezető személye körüli bonyodalmak is megnehezítették a dolgunkat. (Sűrű Péter helyett saját kérésére kerestünk másik kutatásvezetőt.)

A barlang újbóli átvizsgálása és fotózások mellett két helyen próbáltunk továbbjutni, ezek közül az egyik az Agyaglejtős-terem tetejében induló, még előző évben kibontott járatka (Agyaglejtős-veszedelem) végén lévő omladék tüzetes vizsgálata. Itt jár a levegő és a kövek egy kicsit denevérkijelölésesek. Ebben a barlangban egyébként nem jellemző a denevérkijelölés. A végpontot képező, omladékkal elzárt kürtő ferde ágában 2 métert hatoltunk előre. Itt egy szétrepedezett ferde szálkőfőte alá bújhattunk be, itt a további bontás iránya nem egyértelmű.

A másik a Csipkés-hasadék alatti, rosszul szellőző ún. Tüskevár egyik lefelé tartó, szűk járata, amelybe egyikőnk beleszuszakolta magát, és sajnos a járat alján semmi egyéb nem volt, mint egy vízfelület, azaz sikerült megtalálni a barlang első szifonját, szépséghibája csupán az, hogy közel 500 méterrel a karsztvízszint felett van, szűk, és nem is vezet sehová. Ezt még tisztázni kell száraz időben.

A barlangban egyébként a kutatáson kívül többször is jártunk, például tavasszal nyílt túrát tartottunk, ősszel pedig a kutatók éjszakája keretében vittünk le érdeklődőket.

A barlang kutatását mindenképpen folytatni szeretnénk, a tavalyi kutatási jelentésben leírt tervek (Agyaglejtős-terem omladékos kürtője, Csipkés-hasadék omladékos kürtője, továbbá 42-es-veszedelem folytatását megtalálni, valamint az Agyaglejtős-teremből lefelé bontani, a barlang 3D modelljét elkészíteni és a barlangról szóló filmeckét befejezni) továbbra is érvényesek.

Kelt: 2016. 02. 10

Tisztelettel:

Slíz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület.

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Ferenczy Gergely úr részére

BAZ Megyei Kormányhivatal Természetvédelmi Főosztály, Dobainé Muránszky Ágnes részére

Kutatási jelentés

a Diós-pataki 2. sz. víznyelőbarlang 2015. évi kutatásáról

A kutatást engedélyező határozat száma: 6860-10/2015
Engedélyes: Szent Özséb Barlangkutató Egyesület
Kutatásvezető: Dolgos Miklós

Tisztelt Cím!

A **Diós-pataki víznyelő**kre Polacsek Zsolt hívta fel a figyelmünket még 2013-ban a kutatásvezetői tanfolyamon. A bejáratot megtekintve (nyáron) rögtön szembe is tűnt az erőteljes, kifelé tartó húzat. A kutatási engedély iránti kérelmet azonban a kutatásvezető és a kutatásvezető-helyettes személye körüli tanakodás és egyéb bonyodalmak miatt jóval később adtuk be és végül két hiánypótlás után csak 2015-júniusban kaptuk meg. Időközben egyeztettünk a tervezett bontásról a beomlott barlang egykori feltáróival is, akiket ma Csepreghy Ferenc (Csaszi) képvisel.

A nyelőpont a bontás előtt, 2014 nyár végén.

Az engedély megszerzését követően már az első bontási alkalom eredményre vezetett, feltárult a barlang régen ismert szakaszának egy részlete (lásd a jelentés végén mellékelt térképvázlaton), a maradék viszont továbbra is el lehet tömődve. Erről bejelentést is tettünk az engedélyben foglaltaknak megfelelően.

Egy régi poligonpont.

A régi rész tágas folyosójának a vége felé (itt még le lehetett préselődni egy szűk hasadékban pár métert)

Később fel figyeltünk a barlang fő folyosójának a felső végén látható, járható hézagokat tartalmazó omladékra, amelybe belemászva meglepve tapasztaltuk, hogy az lefelé tart, és ott (is) vízfolyás nyomai láthatók, tehát a folyosó tetejéből érkező víz itt kétfelé folyik, egy része a régi részbe, egy része pedig a most megtalált omladékba. Ezt követve - éppen amikor a BNPI részéről Ferenczy Gergely szakreferens úr szemlét tartott a barlangban - néhány kő félrerakásával tovább tudtuk hatolni a vizet elvezető járatban, és az is kiderült, hogy a huzat is innen jön (nyáron). Kb. 20 méter kuszoda tárult fel (**Féreg-járat**), benne egy felülről becsatlakozó, omladékban végződő nyelőággal. Erről is bejelentést tettünk az engedélyben foglaltaknak megfelelően.

Csoportkép a szemle alkalmával (nem teljes, mivel Ferenczy Gergely úr nincs rajta).

Az új részbe vezető, szűk és omladékos átbújó. Fotók: Ferenczy Gergely

Ezután még egyszer novemberben is visszatértünk a barlangba, ekkor már folydogált a patak és a huzat befelé ment (kint hidegebb volt). A huzatot követve az új szakasz egyik felfelé tartó járatában, amelyet a szemlekor (mivel siettünk) nem is vettünk észre, lényegében bontás nélkül fel tudtunk mászni egy fosszilis hasadékba, amely kb. 15 méter hosszú, a végén omladékba torkollik, időszakosan aktív vízbefolyás nyomaival. Itt a végponton gyökerek figyelhetők meg, és a huzat is erre ment, tehát vélhetően a további feltárásban már nélkülöznünk kell a huzat útmutatását.

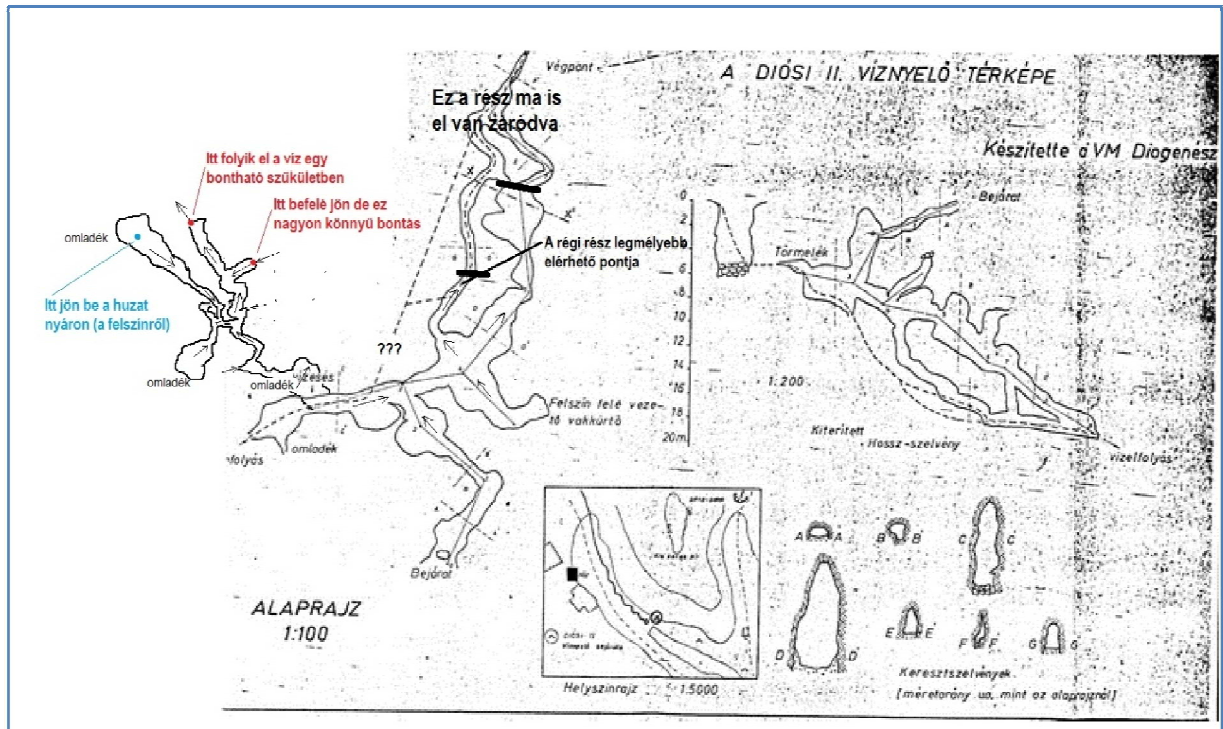

A szemlekor talált új rész, a "Féreg-járat"

A legújabb szakasz végponti szűkülete, ahol a víz távozik

Ugyanezen ittjártunk alkalmával észrevettük azt is, hogy a víz nem a járat végén tűnik el, hanem félúton az egyik kanyarban. Ezt a kanyart jobban megvizsgálva egy kevés sóder odébbtúrásával már be is préselődhattunk egy kiágazásba, amely egy kis aknácskán át egy pár méterrel mélyebben haladó vízmosztá járatba vezetett. Ez a járat már tágasabb volt (egykor állva járható lehetett, de még feltöltve is négykézláb kényelmes volt), és a sóderes feltöltésbe vágódott kanyon azt mutatta, hogy időnként tekintélyes vízhozamot szállít. Oldalról becsatlakozott egy másik ág (amely jól bontható sóderes végponttal rendelkezett, de idő hiányában nem foglalkoztunk vele), majd egy szűkülethez érkeztünk, és mivel feljebb is mindenütt a falakon a visszaduzzadás nyomait láttuk, itt akár 10m magas vízoszlop is szokott időnként megállni. Ugyanakkor a szűkület falai tiszta fehér szálkőből voltak, ami gyors vízmozgásra utal, tehát elképzelésünk szerint a visszaduzzadást a szűkület keresztmetszete és az irdatlan nagy vízhozamok okozhatják, nem pedig az, hogy reménytelenül el van dugulva a járat. A szűkület alzata sóder, és a szálkőjárat vélhetően lefelé tágul, így könnyen átátható lenne, még akkor is, ha látszik, hogy legalább 3 métert bontani kell. Ennek kivitelezése azonban száraz időszakban optimális, ugyanis ellenkező esetben az itt elfolyó víz a szűkület előtt mélyítendő munkagödört azonnal feltöltené, embertelen körülményeket okozva. 2016-os évi terveink között kiemelt fontossággal szerepel az itteni bontás. Ezt a továbbjutást szintén bejelentettük.

Az új szakaszok a régi térképre rárajzolva (szabadkézi vázlat, egyelőre mérés nélkül). A nyilak a lejtésirányt jelölik, ezeket a régi térképre is én rajzoltam be. A régi térképen szaggatottal jelölt feltételezett vízfolyás megkérdőjelezhető, ezért szerepel ott a "???". A régi térképen jelzett elmosódott "vizesés" feliratnál ágazik ki az új rész.

Mivel decemberben már nem jutottunk el a barlangba, ezt a továbbjutást feltérképezni nem volt időnk, a szemlén talált 15 méter kuszodát pedig még nem lett volna értelme külön méregetni, ezért a poligon felvétele is 2016-ra maradt. De egy szabadkézi vázlatot készítettünk a régi térkép felhasználásával.

A felfedezésekről beszámolók olvashatók a honlapunkon:

<http://foldalatt.hu/bejutottunk-a-dios-pataki-viznyelo-eltemetodott-barlangjaba/3269/>

<http://foldalatt.hu/nemzeti-parki-szemle-diospatakon-ismet-tovabbjutással-ez-mar-teljesen-uj-jarat/3373/>

<http://foldalatt.hu/nincs-megallas-ezuttal-diospatakon-tortent-felfedezes/3956/>

Kelt: 2016. 02. 10

Tisztelettel:

Slíz György elnök,

Szent Özséb Barlangkutató Egyesület